

Chú bé và con ngựa gỗ

Bác thợ sơn tràng sau khi đóng xong bộ bàn ghế cho khách còn thừa lại một đoạn gỗ gốc - còn thừa hay bác cố ý dành lại không rõ, bác bỏ ra mấy ngày liền hì hục đẽo cho chú bé con bác một chú ngựa con. Vì là loại gỗ có vân màu huyết dụ và đoạn gỗ gốc nên chú ngựa con có sắc lông nổi vân như sóng. Có những chỗ các đường vân không lượn sóng mà xoắn tít. Đúng là một giống ngựa nòi. Minh dài, bụng thon, mông nở, bốn vó cao chắc, gọi cho người ta một cảm giác như chỉ cần nhẩy lên giật khế dây cương hay thúc nhẹ gót chân vào hông, chú ta sẽ cất tung bốn vó bay lướt qua cánh đồng rộng, vượt qua các gò hoang trước làng, và phi tiếp về các dãy núi đồi chập trùng phía chân trời xa. Đúng là một thần mã, chú bé sung sướng nghĩ thầm chú khoảng 11 tuổi. Đôi mắt sáng thông minh, nhanh nhẹn. Mỗi lúc chú ngồi lên lưng ngựa thường tỏ ra một kỵ sĩ giỏi. Bố chú còn dành mấy buổi trưa lấy đay về nhuộm các màu xanh đỏ, bện cho chú một chiếc yên sắc sỡ. Chiếc yên quả xứng với con ngựa. Nhưng khổ nỗi, chú không bao giờ cần tới yên. Bởi chú nghe ai đó nói những tay kỵ mã giỏi phi ngựa không bao giờ cần tới yên. Những chiếc yên nhưng chỉ giành cho các tiểu thư khuê các ông ọ, ương ương, chưa kịp ngồi lên lưng ngựa đã run như cây sậy. Nếu bố có cho một chiếc yên dát vàng trên đường chú cũng sẽ đánh rơi mất hoặc lúc hừng lên chú có thể quăng đi lúc nào không biết. Lại còn chuyện chiếc dây cương nữa. Khi người đàn ông đã ngồi trên lưng ngựa phi nước đại thì không cần gì tới dây cương. Thứ đó cũng chỉ dành cho các cô nàng vừa ngồi trên lưng ngựa vừa kêu khóc, lúc nào cũng lo ngay ngáy ngựa phóng bay đi mất. Người kỵ mã tài ba sẽ nằm rạp trên mình ngựa, nắm chắc bờm hay ôm cổ ngựa phóng như bay về phía trước. Nếu phóng ngược

chiều gió càng thích. Tóc tai, tà áo sẽ hất về phía sau. Thậm chí đứt tung cả cúc áo. Chàng kỵ mã tí hon của chúng ta đã làm như vậy. Chú vắt cả yên cương đi lúc nào không biết. Trên người chú chỉ còn chiếc cung, bó tên và thanh kiếm gỗ tự chú đeo lấy. Rồi cùng với lòng dũng cảm, chú lên đường. Hãy bay lên đi, hơi chiến mã thân yêu. áo chú căng phồng lên như cánh bướm lướt trên đại dương, đã qua bao nhiêu đồi núi, qua bao nhiêu thác ghềnh và vực sâu thăm thẳm? Ngựa không tính xuể còn chàng kỵ mã của chúng ta cũng không cần biết. Chỉ nghe bên tai gió thổi vù vù, ngọn cây nghiêng ngả và cỏ rạp mình xuống khi ngựa phi qua. Có hôm mưa, sấm chớp đầy trời. Mặc, người và ngựa xem thường tất cả.

Một bữa nọ đang trên đường đi, chú bỗng nghe có tiếng hổ gầm bên mé rừng. Con ngựa hoảng hốt định quay đầu lại. ừ, tránh voi chẳng xấu mặt nào. Nhưng hãy khoan. Dường như có tiếng người kêu cứu. Tiếng kêu mỗi lúc một khẩn thiết hơn.

- Chớ bao giờ chạy trốn. Chú bé vỗ vào hông ngựa khích lệ và còn như tự nói với chính mình. Chỉ một khắc sau chú đã có mặt nơi bác tiều phu đang sắp sửa làm môi cho một con hổ to lớn.

Con hổ quay lại nhìn người khách mới tới từ đầu xuống chân như muốn ngẫm ước lượng.

- Gã này chỉ để tráng miệng. Hổ nói với chú bé, chớ đấy, tao thịt xong gã này đã.

Chú bé đã tính sẵn. Tao không dại gì đánh nhau. May ra chỉ có Võ Tòng mới chơi nhau nổi với mày.

- Này hổ, đánh nhau là chuyện thường. Mày bẻ trán thì tao u đầu. Chú nói với con hổ đang gầm ghè, ta thi tài thấp cao với nhau có phải hay hơn không. Như trong đại hội Olympic ấy mà. Đứa nào thua sẽ là con thịt của đứa kia. Tao không quen ăn thịt hổ thì tao sẽ dùng mày vào việc khác. Được không?

Hổ ta tuy to xác nhưng chắc chắn không hiểu Olympic là cái quái gì. Xong chuyện thi tài cao thấp thì nó hiểu. Chẳng qua mấy môn thi vật, thi nhảy dài, nhảy cao... Nó khắp khởi mừng. - Xong rồi. Nhưng tao giao hẹn, chỉ được thi một môn thôi.

Chú bé biết hấn đang sốt ruột muốn thịt ngay hai con mồi đang trong tầm tay.

- Tất nhiên. Một lần cũng đủ rõ tài cao thấp rồi. Tao ra đề bài được chứ?

Chẳng có gì phải do dự. Cái chuyện hổ có lông vằn vện do thấp mưu thua trí bác nông phu mà bị đốt đến nổi cháy xém cả lông chỉ là chuyện bịa kể cho trẻ con nghe. Hổ hớn hờ gật đầu.

- Vậy ta thi nhảy cao. Chú bé nói, mày có dám chơi không?

Hổ suýt cười ngất. Nhảy dài, nhảy cao vốn

là sở trường của loài hổ. Chú bé kia đâu có cho chấp thêm chân cũng không tài nào địch nổi với hấn. Chuyện cóc tía ngậm đuôi hổ để nhảy xa hơn hổ trong một cuộc thi chọn người dẫn đầu lên trời cũng chỉ là do bọn con người yếu đuối thêu dệt ra thôi. Nhưng để chắc ăn, ta bắt chú bé đứng ngang hàng, cách ta mấy bước, có tài thánh cũng chẳng mó được đuôi ta. Bụng nghĩ thế, hổ ta vui vẻ nói:

- Cho chú mày chọn độ cao. Cứ chọn ngọn cây cao nhất trong rừng này làm chuẩn. Lúc đó có mà đừng ôm gốc cây ngồi khóc nhé.

Chẳng thèm chấp lời nói khích của hổ, chú bé ngồi chồm hổm. Tay cầm thanh kiếm dựng ngược mũi lên, rồi nói với hổ:

- Không cần phải tốn sức nhiều. Ta thi nhảy qua đầu mũi kiếm này. Tưởng gì. Nếu thế chẳng bỏ công. Nhưng ta chỉ cần ăn tráng miệng bằng thăng bé thôi mà. Hổ vui vẻ gật đầu.

- Ta nhường cho mày nhảy trước. Chú bé đồng dạc nói.

Chẳng cần phải lấy đà, hổ lùi mấy bước rồi nhún mình bằng qua mũi kiếm nhẹ như mũi tên bắn. Nhưng cả tấm thân đồ sộ của hấn chưa qua khỏi, mũi kiếm nhọn hoắt từ dưới đâm thẳng lên xuyên qua ức hổ. Hấn chỉ còn đủ sức giãy giụa được một lúc trước khi bác tiểu phu tỉnh dậy kết thúc tính mạng hấn bằng một nhát búa.

Chú bé lại nhảy lên lưng ngựa, tiếp tục cuộc hành trình, không kịp nhận lời cảm ơn người vừa được cứu nạn.

Hầu như sau bữa cơm, trưa nào, dưới bóng lùm tre mát rượi sau nhà, chú bé kỵ sĩ cũng có một cuộc phi ngựa tới những vùng xa xôi heo lánh. Khi thì ngược phía mặt trời mọc, lúc xuôi phía mặt trời

lặn. Lúc chú đuổi theo ngọn gió nồm, lúc ngược chiều cơn gió bắc. Chú tới những nơi có tiếng kêu cứu, nơi có những nỗi đau người bị ức hiếp. Sau trận thi đấu với hổ, chú càng tự tin hơn. Còn con ngựa gỗ không bao giờ từ chối chú bất cứ nơi nguy hiểm nào. Thật là một chú ngựa dũng cảm, đáng yêu.

Đường như trong lúc đèo gọt từ một súc gỗ bình thường cho tới lúc có được diện mạo như bây giờ, người thợ già sơn tràng đã gửi vào đó mơ ước và tâm sự của mình. Gần trọn cuộc đời làm công việc mệt nhọc vất vả và bao phen kề bên cái chết trải qua bao mùa mưa nắng, ông muốn thổi vào bốn vó ngựa những cơn gió lộng tràn qua rừng cây, tiếng thác ngàn đổ ào ào suốt ngày đêm, chất thơ hùng vĩ và cả cái vẻ bí ẩn âm u của núi rừng. Trong thâm tâm ông nghĩ, khi đưa con trai độc nhất của mình cưỡi trên lưng một con ngựa như thế nó sẽ có những suy nghĩ, những tình cảm khác với những đứa bé được sinh ra nuôi dưỡng trong các thành phố lớn, suốt cả thời ấu thơ cưỡi trên lưng những con giống làm bằng các loại gỗ tạp hoặc thậm chí bằng nhựa được nhuộm, sơn phết các loại sơn xanh đỏ lòa loẹt chạy trên những bàn xoay cố định. Ông đã mất bao công sức để đèo gọt một chú ngựa bằng súc gỗ của một loại danh mộc rắn hơn đá mà cùng với thời gian nước gỗ càng thấm màu lại, bóng lên theo các cuộc hành trình dài của đứa con trai. Hồi còn trai trẻ ông có đọc được ở đâu đó rằng đồ chơi của trẻ con gọi cho chúng một trí tưởng tượng mạnh, góp phần làm cho tâm tính đứa bé hướng thiện, nghĩ và làm những điều tốt, công bằng. Ngoài thị xã có mấy cửa hàng tạp hóa bày bán đồ chơi trẻ con. Ông có thể mua cho con bộ ghê mây xinh xinh, chiếc ô tô nhỏ xíu chạy bằng giấy cót. Không, trong thâm tâm ông muốn từ lâu cho con trai một chú ngựa chính tay ông đèo lấy, với một dáng dấp riêng mà chỉ mới ngồi lên ta đã có cảm tưởng như đang cùng nó phi qua các đồi núi mênh mông. Sau nhiều buổi trưa không nghỉ, ông đã đèo xong con ngựa ông hằng ấp ủ. Sau mỗi cuộc hành trình dù xa hay gần, bao giờ chú bé trở về cũng kể lại với ông bao nhiêu chuyện xảy ra dọc đường. Trong đó có chuyện lập mưu giết hổ cứu bác tiều phu làm ông rất thích...

Một lần khác diễn ra cuộc đọ sức giữa chú bé và một toán cướp trong rừng. Bọn chúng gồm bốn tên hung dữ đang trấn lột hai mẹ con người đàn bà đi đường. Vừa trông thấy chú bé phóng ngựa tới, bọn cướp nhất loạt quay lại, chú ý ngay tới con ngựa nòi tuyệt đẹp. Một đứa lên tiếng:

- Oắt con kia, có phải chú mày có ý mang con ngựa nộp cho bọn này không đấy? Hãy buộc ngựa đằng gốc cây kia. Còn chú mày thì chờ đấy, sẽ tính sau.

Chú bé nhìn lũ cướp. Sức mỗi đứa có thể ăn hết một lúc nôi bảy cơm và nửa con lợn to. Phải dùng mưu mới được.

- Các chú có con mắt tinh đời đấy. Ngựa nòi này có một không hai trên thế gian. Còn ai muốn làm chủ nó thì phải thi đấu với ta.

Cả bốn đứa nghe chú bé nói mừng quá nhất loạt xông tới, trong chớp mắt như muốn băm vụn chú bé ra trăm mảnh.

- Khoan đã. Chú bé kêu lên, cả bốn người to xác thể kia mà xúm vào đánh một chú bé chẳng biết xấu hổ sao? Còn điều này nữa, không lẽ cả bốn người định chắt hết lên mình con ngựa nhỏ bé này à? Cho dầu nó có là ngựa thần đi nữa. Vậy chỉ có một người có quyền làm chủ nó.

Nghe nói có lý, cả bọn đồng thanh:

- Đúng thế.

- Vậy thì đây chỉ cần đấu với một người trong bọn các chú thôi. Có phải vậy không?

Thằng bé nói có lý. Nhưng khôn nổi cả bốn đứa đều muốn con ngựa là của riêng mình, không thể chắt nhỏ ra mà chia đều được. Rốt cục đứa nào cũng tranh phần được quyền ưu tiên đấu với chú bé, vì tất cả đều tin chắc mình sẽ hạ chú dễ dàng như thò tay vào túi lấy viên kẹo. Chúng tranh cãi đến điều muốn choảng nhau.

- Theo tôi, chú bé nói, cãi nhau cũng chẳng ích gì, mà có đánh nhau loạn xạ cũng chẳng tới đâu. Bây giờ hãy nghe tôi, các chú chia làm hai phe đấu cặp với nhau. Hai người thắng ở mỗi cặp bây giờ lại đấu với nhau tay đôi. Bây giờ tôi sẽ đấu với người giỏi nhất, người thắng cuối cùng còn lại. Nếu người thắng đó thắng tôi, con ngựa thần bây giờ sẽ thuộc về người đó. Như vậy có phải là hợp lý và đúng với tinh thần thượng võ không?

ừ, thằng bé nhỏ người mà khôn. Đúng là cách tốt nhất để biết con ngựa thuộc về ai. Rồi chẳng một chút chậm trễ, bốn đứa bắt thăm chia cặp đấu với nhau. Lòng thêm muốn con ngựa quý, khiến chúng nó càng ra sức quyết đấu, chẳng từ một ngón chơi bí hiểm nào. Cho tới phút cuối cùng chỉ còn lại hai tên còn đứng gượng được. Hai tên kia nằm sóng xoài trên đất.

Chẳng kịp để chúng nghỉ ngơi lấy sức, chú bé thúc giục:

- Nhanh lên. Bây giờ hai người còn lại đấu với nhau rồi sau đó còn đấu với ta nữa.

Hai tên còn lại lại quần nhau kịch liệt. Trận đấu lần này cũng thật dữ dội nhưng không thể kéo dài như trước. Càng về cuối chúng chống đỡ uể oải, rồi điều chú bé chờ đã tới. Một trong hai đứa đã gục xuống. Chẳng chậm một phút, chú bé xông vào, với miếng võ học của bố, chú bé hạ được tên cuối cùng không đến nỗi khó nhọc lắm.

Cả bốn tên nằm sóng xoài trên đất thở không ra hơi, vẫn không kịp nghĩ mình đã thấp mưu thua trí một chú bé con.

Chú bé cười trối cho mẹ con người đàn bà rồi cũng như bao lần trước, chú quát ngựa phi thẳng, không kịp nhận một lời cảm ơn.

... Trưa nào dưới bóng râm bụi tre sau nhà, chú bé cũng phi ngựa tới những nơi xa xôi hẻo lánh. Chú ngựa gầy trải qua bao nắng mưa ngày càng sẫm bóng. Họ ngày càng trở thành đôi bạn thân. Tuy không nói nên lời, họ vẫn hiểu nhau trong ngôn ngữ của im lặng...